పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టె

(ప్రారంభం)

కువైటు దేశం.

ఎడారి దేశమైనా, ఎండలు మండే దేశమైనా అది ప్రపంచంలోని అత్యధిక సంపన్న దేశాల్లో ఒకటి. జనాభాలో, వైశాల్యంలో ఈ కువైటు దేశం అతి చిన్న దేశం అయినాకూడా తన కరెన్సీ అయిన "కువైటు దినారుకు" ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల కరెన్సీ మార్కెట్‌లో అత్యధిక విలువను కలిగివున్న దేశం. ఈ దినారు విలువను చూసి కువైటు వాళ్ళు చాలా అతిశయపడతారు.

బ్రిటిష్ పౌండు, అమెరికా డాలరు, యూరోలాంటి కరెన్సీలు కూడా ఈ కువైటు దినారు తరువాతే.

ఒక్క కువైటు దినారును కొనాలంటే 220 రూపాయలు బదులుగా ఇవ్వాలి అని తెలుసుకున్నపుడు మొదట ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. ఆ.. తరువాత అర్థం అవుతుంది ఈ కువైటు దినారు యొక్క "ఒక్కనోటు" ఎంత విలువైనదో. అది ఎంత గొప్పదో.

అరేబియా మహా సముద్రపు తీరాన వెలసిన ఏడు గల్ఫ్ దేశాల్లో కువైట్ కూడా ఒకటి. 19వ శతాబ్దంలో కువైటును ఆక్రమించుకుని పాలిస్తున్న బ్రిటిష్ వాళ్ళు ఈ ఎడారి భూముల్లో అంతులేని పెట్రోలు నిల్వలను కనుగొనడంలో ఒక్కసారిగా వీళ్ళ దశ తిరిగిపోయింది.

పెట్రోలు వలన లభించిన సంపదతో, ప్రక్కన ఉన్న గల్ఫ్ దేశాల్లోనే కాక ప్రపంచంలోని ధనిక దేశాలన్నింటి సరసన నిలబడే స్థితికి వీళ్ళు చేరుకున్నారు. ఇక్కడ పెట్రోలు చాలా చవకగా లభిస్తుంది. ఎంత చవక అంటే, ఒక లీటరు నీళ్ళ బాటిల్ మన ఇండియా కరెన్సీలో ముప్పై రూపాయలైతే, ఒక లీటరు పెట్రోలు 15 రూపాయలు మాత్రమే. ఈ విధంగా ఈ అరబ్బులు పెట్రోలుతో అదృష్టవంతులు అయ్యారు. పెట్రోలును ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేసి వచ్చే ఆదాయంతో ప్రజలకు సర్వ సౌకర్యాలను ఈ కువైటు రాజు కల్పిస్తున్నాడు.

అందుకే, కువైటు దేశంలోని ఐశ్వర్యం చూసి డబ్బు సంపాదన కోసం, కుటుంబాల్ని పోషించుకోవడం కోసం మన భారత దేశం నుండే కాక ప్రపంచంలోని పేద దేశాల ప్రజలు ఈ కువైటుకు పనులు కోసం వస్తారు. చాలామంది డబ్బు సంపాదించి సంతృప్తి చెంది తిరిగి తమ స్వదేశాలకు వెళ్ళేవాళ్ళుగా ఉన్నారు. కానీ కొద్ది మంది మాత్రం ఈ ఎడారిలో ఘోరమైన కష్టాల పాలై నరకాన్ని అనుభవించి బ్రతుకు జీవుడా అని ప్రాణాలు చేతబట్టుకుని తమ దేశానికి మరలిపోతారు.

దూరపు కొండలు నునుపు. విదేశాలకు వెళ్ళి డబ్బు బాగా సంపాదించాలనే వ్యామోహం మనిషిని సుదూర తీరాలకు నడిపిస్తుంది. కొందరు వెళ్ళడమే గానీ తిరిగి రావడం అరుదుగా కానీ జరగదు. జీవితమంతా స్వదేశానికి, పుట్టిన నేలకు, అయినవారికి దూరంగా

గడిచిపోతుంది. ఒంటరిగా పరాయి దేశంలో పడరాని పాట్లు పడి బాధలు చెప్పుకోవడానికి కూడా దిక్కులేక దిగులుతో క్రుంగిపోయే అభాగ్యులు ఎందరో?

ఎందరి కన్నీళ్ళు ఈ ఎడారి ఇసుకలో ఇంకిపోయాయో? ఎందరి ప్రాణాలు ఆకశానికి ఎగిసి ఈ గాలిలో కలిసిపోయాయో? మరి ఎందరి జీవితాలు త్రిశంకు స్వర్గంలో నిలిచి నరకాన్ని చవిచూసాయో? ఎవరికి తెలుసు? ఎందరికి తెలుసు?

ఇస్లాం మత ఛాందస భావాలనుండి బయటపడి, ప్రపంచం వైపు తేరిచూసి ఇపుడిపుడే నవనాగరికత వైపు అడుగులు వేస్తున్న ఈ కువైటు దేశం.. వంశ పారంపర్యంగా సమర్దులైన వారసులు రాజులుగా నియమింపబడి వారిచే పరిపాలింపబడే రాజరిక దేశం.

అరబ్బులుగా పిలవబడే వీరు 20వ శతాబ్దం వరకు అరేబియా మహా సముద్రపు ఒడ్డున గుడారాలు వేసుకుని గుంపులుగా, తెగలుగా జీవించేవారు. అప్పటిలో సముద్రంలో చేపలు పట్టడం, ముత్యాలు సేకరించడం వీరి వృత్తులుగా ఉండేవి. ఒంటెలపై ఎడారిలో పయనించి ఇండియా, ఇరాక్, ఇరాన్, ఒమాన్ వంటి దేశాలకు వెళ్ళి వీరు ముత్యాలను అమ్మి డబ్బు సంపాదించుకొనేవాళ్ళు.

నాగరికతను, వ్యాపార లావాదేవీలను, విద్యను, వైద్యాన్ని ముఖ్యంగా భారతదేశం నుండీ వీరు గ్రహించి పాటించినట్లు తెలుస్తోంది. తరువాత పడవలు తయారు చేయడం, ఇతర దేశాలకు అమ్మడం ద్వారా వీరు జీవనం కొనసాగించేవాళ్ళు.

19వ శతాబ్దంలో అరేబియా గుర్రాలకు ఉన్న ప్రాముఖ్యతను తెలుసుకుని, గుర్రాల ఎగుమతిని కూడా ప్రారంభించారు. సంవత్సరానికి దాదాపు 8,000 మేలు జాతి గుర్రాలను కువైటు దేశం మన భారతదేశానికి ఎగుమతి చేసేదట.

20వ శతాబ్దంలో వీరి పంటపండి, చమురుతో సంపన్న దేశంగా ఉద్భవించాక ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలలోనూ వ్యాపార సంబంధాలను విస్తరింపజేసుకుంది. ఇందులో మన భారతదేశం వహించెడి పాత్ర అపుడూ ఇపుడూ కూడా ఎంతో ప్రాముఖ్యమైనది.

మొదట్లో వీరి కరెన్సీని "రూపాయలు"గానే పిలిచేవారు. తరువాత దినార్లు అని పేరుపెట్టి వీరి విలువైన కరెన్సీని చలామణి చేయసాగారు. పురాతన కాలంలో పేదరాసి పెద్దమ్మ కథల్లో దినార్‌లు వాడేవారని మనం చెప్పుకున్నట్లు బహుశా వీరు కూడా దినార్లు అనే మన పాతకాలం నాటి పేరునే వీరి డబ్బుకు పేరు పెట్టుకుని వాడుకలోకి తెచ్చి ఉండవచ్చు.

ఒకే సమాఖ్యగా ఏర్పడిన ఏడు గల్ఫ్ దేశాల్లో కువైటు, బహరైన్‌లలో కరెన్సీని "దినార్లు"గా దుబాయ్‌లో "దర్హమ్స్"గా కతార్, ఒమాన్, సౌదీ అరేబియా యెమన్‌లలో "రియాల్స్"గా వీరి కరెన్సీని పిలుస్తారు.

1937లో చమురు నిల్వలతోటి వాణిజ్యముతో ఒక్కసారిగా వచ్చిపడిన డబ్బును ఏమి చేసుకోవాలో వీరికి అర్థం కాలేదు. సముద్రం ఒడ్డున గుడారాలు వేసుకుని నివశిస్తూ చేపలు పట్టుకుని జీవనం కొనసాగించే వీరు, అపుడు ప్రపంచం పైకి దృష్టి సారించారు. మంచి ఇళ్ళు కట్టించుకున్నారు. రోడ్లు, భవనాలు నిర్మించుకుని పట్టణానికి రూపు రేఖలు ఏర్పరిచారు.

ప్రతిమనిషికి ఒక కారును కొన్నారు. కానీ డ్రైవింగ్ వీరికి తెలియదు, రాదు కనుక నేర్చుకోవాలని ఆసక్తిగల కొందరు కువైటీస్, బొంబాయికి వచ్చి కారు డ్రైవింగ్ నేర్చుకుని తిరిగి వెళ్ళేవారట. నేర్చుకోలేనివారు పేద దేశాలనుండి డ్రైవర్లని నెల జీతంపై పిలిపించుకుని కారు నడపటానికి నియమించుకున్నారట.

అలాగే పెద్ద చదువులకు కాలేజీలు, యూనివర్శిటీలు అప్పట్లో లేనందువల్ల ఇండియా, ఈజిప్టులాంటి పెద్ద దేశాలకు వెళ్ళి ఉన్నత విద్యను ఆర్జించేవారట. పూనా, బొంబాయి లాంటి మనదేశంలోని పెద్ద నగరాలకు చదువులకోసం వచ్చి కొన్ని సంవత్సరాలు అక్కడే ఉండి డిగ్రీలు చదివి, పట్టాలు పుచ్చుకుని తిరిగి వెళ్ళేవారట. ఆ సమయంలో చదువుకునే కాలేజీలో అమ్మాయిలతో ప్రేమలో పడి మనదేశపు అమ్మాయిలను కూడా సాంప్రదాయం ప్రకారం వివాహం చేసుకునేవారట.

ఇప్పుడయితే వీరు చదువులకోసం అమెరికా, బ్రిటన్, రష్యాలాంటి దేశాలకు వెళ్ళి విదేశీ నాగరికతను ఒంటపట్టించుకుంటున్నారు.

1961లో బ్రిటిష్‌వారి వద్దనుండి వీరు స్వాతంత్ర్యం పొందాక తమ స్వంత రాజును ఏర్పరచుకుని ఒక రాజ్యాంగాన్ని, పరిపాలనా విధానాన్ని తయారు చేసుకున్నారు.

కువైటు దేశంలో విద్య, వైద్యం, ఎలక్ట్రిసిటీ, పిల్లల పోషణకు అయే ఖర్చుల్లాంటివన్నీ ప్రభుత్వమే ఉచితంగా అందిస్తుంది. దేశంలో నివశించే ప్రజలకు, వలసవచ్చిన పరదేశులకూ ఎలాంటి పన్నులభారమూ లేదు. ఇది పన్నులు లేని సంపన్నదేశం.

ఇలా కష్టపడకుండానే అన్ని సౌకర్యాలు, సంపదా సమకూరడంతో వీరు విలాస జీవితానికి అలవాటుపడ్డారు. వంట చేయటానికి, ఇల్లు శుభ్రం చేయటానికి, పిల్లల్ని పెంచటానికి, కార్లు డ్రైవ్ చేయటానికి పనిమనుష్యులను, డ్రైవర్లను వీళ్ళు ఇతరదేశాలనుండి రప్పించుకుని మంచి జీతాలు ఇచ్చి పోషించడం ప్రారంభించారు.

మూడుపూటలూ కడుపు నింపుకోవడానికి, కుటుంబాల్ని పోషించుకోవడానికి పేదదేశాల ప్రజలు ఎందరో కువైటు వచ్చి, పనిమనుషులుగా ఇళ్ళలో పనులకు చేరి, ఎంతో భయంతో, భక్తితో, విశ్వాసంతో పనులు చేసి డబ్బు సంపాదించుకుంటున్నారు.

కుల, మత, రంగు, భాషా బేధాలు లేక ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల నుండి ఇక్కడికి వలస వచ్చి ఏళ్ళ తరబడి పనులు చేసుకుంటూ కుటుంబాలతో స్థిరపడిన వారు కూడా చాలామంది ఉన్నారు.

ఈ అన్యదేశంలో స్నేహభావాల్ని పెంచుకుని, ప్రేమను పంచుకుని బంధాలు ఏర్పరచుకుని కలిసిమెలిసి జీవించే పరదేశుల్ని ఇక్కడ చూస్తే చాలా ఆనందం కలుగుతుంది.

ముఖ్యంగా ఇండియా, శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, పాకిస్థాన్, నేపాల్, ఫిలిప్పిన్స్, ఇండోనేషియా, ఈజిప్టు, ఇథియోపియా దేశాల నుండి ప్రజలు వచ్చి కువైటు వారి ఇళ్ళలోనూ బయట కంపెనీల్లోనూ పనులు చేసి జీవనం కొనసాగిస్తున్నారు.

ప్రతి ఒక్కరి ఆశయం, ఆశా ఒక్కటే. డబ్బు సంపాదించాలి. కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలి. బిడ్డల్ని ఉన్నతమైన చదువులు చదివించి, వారికి ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తును అందించాలి. అందరూ ఇదే ఉద్దేశాన్ని తలనెత్తుకుని తనవారిని, విడిచి, స్వదేశానికి వీడ్కోలు చెప్పి ఈ ఎడారి దేశంలో అడుగుపెడతారు. ఇక్కడికి రావడానికి, వీసా కొనడానికి డబ్బు వెచ్చించి ప్రయాసలు పడతారు. అయితే ఈ పరదేశంలో ఎదురయ్యే ఆటుపోట్లు, కష్టనష్టాలు, శక్తికి మించిన పోరాటాలు ఒంటరిగా ఎదుర్కోవడం అంత సులభం కాదు.

ముఖ్యంగా ఇళ్ళలో పనిచేసేందుకు వచ్చే వర్కర్స్‌కు ఎదురయ్యే ఇబ్బందులు చాలా ఉన్నాయి. స్వంత దేశంలో వీసా తెప్పించి ఇచ్చే ఏజెంట్ల దగ్గర నుండి, కువైటులో పని చూపించే ఏజెంట్ల వరకు ఎన్నో మోసాలకు, కష్టాలకు, బాధలకు వీరిని గురిచేస్తున్నారు. ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత వీరి అదృష్టం బాగుండి మంచి ఇల్లు దొరికి, మంచి మనసున్న యజమానులైతే ఫరవాలేదు. తిండి పెట్టి, బట్టలు ఇచ్చి, నెలజీతం ఖచ్చితంగా ఇచ్చి దయగా చూస్తారు. అలా కాకపోతే ఎన్నో బాధలకు లోను చేసి, కడుపుకు తిండి కూడా పెట్టకుండా, అన్ని పనులూ చేయించుకుని, కొట్టి, తిట్టి జీతం ఇవ్వకుండా వేధించే యజమానులు కూడా ఉన్నారు. ఇలాంటి పనివారి దుస్థితి మాటల్లో చెప్పనలవికాదు. అరబ్బీ భాషలో యజమానిని బాబా (తండ్రి) అని, యజమానురాలిని మామా (అమ్మా) అని పనివారు ఇక్కడ పిలుస్తూ వినయంతో, విశ్వాసంతో, నమ్రతతో ఎంతో జాగ్రత్తగా వారి పనులు చేసేవారిగా ఉన్నారు.

వీసా గడువు ముగిసిన వారు, సరైన పనిలేనివారు, పాస్‌పోర్టులు బాధించే యజమానుల దగ్గర విడిచి, వారి ఇంటినుండి పారిపోయి బయటికి వచ్చి ఎక్కడో ఒకచోట తలదాచుకునేవారు. శ్రమల్లో చిక్కుకుపోయి, పరిగెత్తి ఇండియా ఎంబసీకి చేరి సహాయం అర్థించేవారు, అసహాయస్థితిలో చిక్కుకుని, బయటకు రాలేక ప్రాణాలు కోల్పోయేవారు చాలామంది.

ముఖ్యంగా చదువులేని, బయట ప్రపంచం తెలియని పల్లెటూరి ఆడవారు ఇళ్ళలో పనులకు వచ్చి, భాషరాక పనిచేతకాక, తెలియక, చెప్పుకోవడానికి దిక్కులేక, బయటకు వెళ్ళే మార్గం కనరాక దిగులుతో కృశించిపోయేవారు ఎందరో? ఏళ్ళ తరబడి కువైటువారి ఇళ్ళల్లో బానిసలుగా బందీలై, స్వేచ్ఛలేక, వారికి భయపడి తన వారితో బయటివారితో కమ్యూనికేషను కూడా లేక ఏమి చెయ్యాలో తెలియక సహాయం చేసేవారు లేక, కనిపించక బిక్కుబిక్కుమంటూ, బ్రతికేవారు ఎందరో? ఒక్కసారి ఇక్కడికి వచ్చాక ఈ ఊబిలో దిగబడ్డాక పైకిరాలేక, ఉండలేక తిరిగి స్వదేశానికి వెళ్ళలేక అలమటించే అభాగ్యులు వేలమంది ఇక్కడ ఉన్నారు. ఈ మధ్య భారత ప్రభుత్వం జోక్యం కలిగించుకుని వీరి సమస్యలపై దృష్టి పెట్టడంతో డొమెస్టిక్ వర్కర్స్ బాధలు కాస్తతగ్గాయని చెప్పొచ్చు..

ఎందరి కన్నీళ్ళు నేలరాలి ఈ ఎడారి ఇసుకలో ఇంకిపోయాయో?

ఎన్నెన్ని బాధలు ఎందరి హృదయాల్ని భారం చేసి, వేదనను మిగిలిచాయో?

ఎందరి నిట్టూర్పులు నాలుగ్గోడల మధ్య నలిగిపోయాయో?

ఎందరి వ్యధలు తనవారిని చేరి వారిని కలవరపెట్టాయో?

ఎన్ని రాత్రిళ్ళు నిద్రలేక ఉలికిపాటుతో జాగారం చేసాయో?

ఎందరి వంటిపై దెబ్బలు, బొబ్బలుగా మారి రక్షించేవారికోసం ఎదురుచూసాయో?

ఎందరి జీవితాలు వంచనకు గురయి, శిధిలమయి ఎడారిలో కూలిపోయాయో?

ఎన్ని వ్యధాభరిత హృదయాలు గోడుగోడున విలపించాయో? మరి ఎందరి ప్రాణాలు గాలిలో కలిసి, నింగికెగసి పోయి స్వదేశం వైపు ఆరాటంగా పయనించాయో? ఎవరికి తెలుసు?

అంతంలేని ఈ ఎడారిలో ఎండమావులు తప్ప, సేదతీర్చే ఒయాసిస్సులు ఉంటాయా? ఉన్నా కనిపిస్తాయా? వీరిదాహాన్ని తీరుస్తాయా?

ఏమో? జవాబు గడిచిపోయే కాలానికే తెలుసు. గమ్యం కనరాని ఈ ఎడారిలో కొవ్వొత్తిగా కరిగి వెలుగును పంచి ఆరిపోయిన కొన్ని జీవితాలకే తెలుసు. ఎంతోమంది జీవితాల్ని, వారి విలువైన కాలాన్ని తనలో కలిపేసుకుని, జ్ఞాపకాల్ని మాత్రం వారి హృదయాల్లో నింపిన ఈ ఎడారి దేశానికే తెలుసు.

ఈ ఎడారి కాసుల వెనుక ఎన్నో కథలు, మరెన్నో వ్యధలు. అవి అనుభవించిన వారికే తెలుసు అందులోని బాధలు.

ప్రతి మనిషి జీవితంలోనూ హృదయాన్ని కదిలించే ఒక కన్నీటి కథ దాగి ఉంది.

ఈ ఎడారి దేశంలోని కథలు, వ్యధలు, బాధలు, పోరాటాలు, కష్టాలు, కన్నీళ్ళు, సుఖాలు, సంతోషాలతో రూపుదిదుకున్న సమాహారమే ఈ 'పరదేశి కథలు'

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments